Telefon št. 74. Posamna številka 10 h.

Po pošti prejeman:
za
celo leto naprej 26 K — h
pol leta „ 13 „ — „
četrt „ „ 6 „ 50 „
mesec „ 2 „ 20 „

V upravništvu prejeman:
za
celo leto naprej 20 K — h
pol leta „ 10 „ — „
četrt „ „ 5 „ — „
mesec „ 1 „ 70 „

Za pošiljanje na dom 20 h na mesec.

SLOVENEC

Političen list za slovenski narod.

Naročnino in inserate sprejema upravništvo v Katol. Tiskarni, Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Uredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Štev. 141. V Ljubljani, v ponedeljek 23. junija 1902. Letnik XXX.

Stališče naših poslancev.

Javen ljudski shod. — Poročilo dr. Šusteršiča.

Predno je okusil dr. Tavčar še sladkosti sedanjega deželnega zbora, je napisal uvodni članek za „Slovenski Narod“, v katerem pravi, da so zadnjič „narodno-napredni“ poslanci storili veliko napako, ko niso silovito nastopili proti katoliško narodni delegaciji. Ta napaka, pozivljal je voditelj „inteligence“ svoje podanike, se mora popraviti. „Klin s klinom“, pravi ta liberalni zmotljivi orakelj, ter namiguje liberalni zvezi, da je treba „klerikalce tleskniti po čeljustih“!

S tem namenom je torej prišel Ivan v zbornico. „Tleskniti po čeljustih!“ No, ko bi bil članek pisal dvanajst ur pozneje, bi se mu bil izpremenil pod — tresočo roko. S tem dr. Tavčarjevim izrazom: „tleskniti po čeljustih“ bi bilo že opravičeno postopanje naših poslancev, ako bi ne bilo nobenega drugega povoda.

Da so storili naši poslanci popolnoma prav, ko so v soboto jasno pokazali, da ne puste iz Kranjske dežele narediti brezpravnega pašalika, je sijajno dokazal javni ljudski shod „Katoliškega političnega društva“ včeraj ob 10. uri dopoldne, na katerem so dobili naši poslanci popolno zaupnico, in ki jih je užigal in bodril k neustrašenemu, brezobzirnemu nastopu.

Predsednik Kregar pozdravi zborovalce, katerih je bila polna dvorana z galerijo in stranskima sobama, in da besedo dr. Šusteršiču. Dolgotrajno bučno pozdravljanje in živioklici na naše poslance pretresajo dvorano. Nato začne govoriti predsednik deželnozborskega kluba katol. narodnih poslancev, pri vsakem odstavku pa mu ljudstvo burno pritrjuje. Dr. Šusteršič govori:

Kričeča krivica.

Mi zborujemo pod vtiskom včerajšnje deželnozborske seje. Kar je storilo včeraj zastopstvo naše propadajoče aristokracije in tistega liberalizma, ki se še klati po naših mestih in trgih in ki ga še umetno goji naša birokracija po svojih uradih, kar sta se drznila včeraj vprizoriti ta dva zaveznika, to je nečuveno in presega vse meje parlamentarne dostojnosti.

Mi smo prišli včeraj v zbornico kot voljeni poslanci ljudstva v večjem številu, kot druge stranke, dasi je tako krivičen sedanji volilni red. Dasi smo v manjšini, zastopamo 37.000 volilcev, nasprotniki pa 6000. Zahtevali nismo nič drugega, kot samo to, da se nam da v odsekih toliko zastopnikov, kolikor nam jih gre razmerno po našem številu, ker smo hoteli v odsekih mirno in trezno delovati. Tega nam pa večina ni hotela dati, ampak nas je hotela prikrajšati. Tega nismo mogli mirno pretrpeti. Odklonili smo izvolitev v odseke in vzprejem vseh mandatov, ki bi se ne delili po pravičnem ključu. A povedali smo tudi, da deželni zbor toliko časa ne pride do dela, dokler se nam ne da pravica. (Dobro! Živio!) To sem izjavil včeraj v imenu stranke ter pristavil: Vsa odgovornost pade na vas, ki ste večina! (Prav dobro!)

Nasprotniki so dobro vedeli in v polni zavesti storili krivico. Rekel sem že pred tedni na Dunaju baronu Schwegelnu, da zahteva naša stranka v odsekih primerno zastopstvo. Odgovoril je, da je ta zahteva popolnoma opravičena in da bo on vplival na stranko, da se nam naj ugodi. Čez nekaj tednov ga zopet vprašam, pa je odgovoril že previdneje. Slednjič pa pravi: »Nisem dosegel v svoji stranki tega, kar sem nameraval. Propadla je moja misel, in naša stranka vam neče ugoditi«. Jaz nato: »Povejte stranki, ekscelenca, da potem gre deželni zbor v kose!« Schwegel nato obljubi, da bo poizkusil še enkrat. A pokazalo se je, da je v nemški stranki močnejša ona skrajno liberalna struja, kateri pripadata n. pr. grof Lichtenberg ali dr. Schaffer (klici: Fej taki stranki!). Ta stranka veleposestnikov torej, katera vedno oznanjuje, da posreduje med nasprotstvi in da skrbi za pravičnost v deželni zbornici, ta nosi krivdo za to, kar se je zgodilo, in za vse posledice, ki še pridejo.

Mi smo delavni ljudje in nam ni ljubo, če moramo razgrajati. A ravno našega dela sta se obe nasprotni stranki tako ustrašili, da nam nečeta dati primernega zastopstva v odsekih. Saj vedo, da ima naša stranka več sposobnih mož in idej, kakor oni vsi skupaj, in zato nas hočejo odrivati. Naše stališče pa je, da ne smemo niti za ped odjenjati, ker smo to dolžni časti svojih volilcev. (Tako je! Ne udajte se!) Cast ljudstva zahteva, da smo neomajni! (Bravo!)

Naši predlogi.

Toda ne glede na to, da smo bili prisiljeni izvajati skrajne konsekvence, smo vložili razne nujne predloge. Te predloge bi bili vložili tudi v normalnih razmerah, ker so opravičeni in ker smo imeli že izpočetka namen, dvigniti niveau kranjskega deželnega zbora, ki je bil doslej najklavernejši v celi Avstriji. (Govornik nato našteva in poljudno razlaga stavljene nujne predloge, katere smo objavili že v sobotni številki.) To niso obstrukcijski predlogi. Saj si prej vendar niti misliti nismo mogli, da bodo nasprotniki tako drzni, storiti nam toliko krivico.

Obstrukcija.

Morali smo izvajati posledice. A vkljub temu bi se bilo vršilo vse mirno, ako bi ne bila Hribar (Klici: Fej!) in Lichtenberg (Klici: Fej!) ki je ravno takrat predsedoval, učinila nečuveno breztaktnost. Jaz sem mislil, da bo Hribar podpiral moj predlog za razširjenje volilne pravice, saj je pred več leti sam govoril za splošno enako volilno pravico (Smeh).

Hribar pa vstane in trdi, da naša duhovščina zlorab. izpovednico (Klici: Fej! Upitje. Odkod on to ve?) Mi smo zahtevali, da to razžaljenje prekliče, in baron Lichtenberg naj ga pokliče k redu.

Zgodilo se je nečuveno dejstvo, da Lichtenberg Hribarja ni hotel poklicati k redu. (Klici: Škandal!) Začeli smo ropotati ter nadaljevali toliko časa, da je Lichtenberg moral sejo zaključiti. Nihče ne bo govoril v zbornici toliko časa, dokler ni Hribar k redu poklican. (Bravo! Tudi baroni naj imajo red!) Jaz pa sem baronu Lichtenbergu zaklical: »Zadnji kaplan je več vreden, kakor pa tak baron!« (Viharno odobravanje in ploskanje. Klici: Pa še desetkrat več! Abzug baroni!)

Zborovanje se nadaljuje jutri ob 10. uri. Upam, da naš deželni glavar kot pravičen in pameten mož, pokliče Hribarja k redu. Ce ne, ne bo seje. Sicer je pa čudno, da mora biti pri nas podpredsednik nemški baron, ko je v naši deželi vendar le 5% Nemcev. Konečno bi bilo še bolj pravično, če bi sedel tam gori kak slovenski liberalec.

Toliko o deželnem zboru, o katerem bodete v naslednjih dneh še mnogo čitali. Priporočam vam pa, da si ga tudi sami osebno ogledate. (Bomo!) Prehajam k državnemu zboru.

Koristno delo državnega zbora.

Zadnje zasedanje državnega zbora je bilo eno najdaljših. Trajalo je celih 8 mesecev. Storilo se je marsikaj za ljudstvo dobrega. Za kmečki stan je velevažen zakon o stanovskih kmečkih zadrugah, od 1. jan. dalje bodo odpravljene mitnice na državnih cestah, važni so zakoni o odpisu zemljiškega davka ob poškodbah po uimah, o melioracijskem zakladu, o podpori kmečkemu stanu ob uimah itd.

Od socialnopolitičnih zakonov je omeniti postavo o 9urnem delavniku v rudokopih, kjer je naša stranka s socialnimi demokrati glasovala za 8urni delavnik (Dobro!), o udobnostih za delavske stavbe, o pravnih razmerah delavcev pri železnicah, ki jih gradi država v lastni režiji, o dopolnitvi obrtnega zakona glede stavbinskih delavcev, o delavski statistiki; za obrtni stan važna je izpremenba § 59 in 60 glede trgovskih agentov, potem zakon o štetju obratov in o kmečkih obratih, po katerem bomo dobili dokaze v številkah, na katere se bomo opirali, ko bomo zahtevali korenito gospodarsko reformo za obrtni in kmečki stan. Kakor rad hodim na politične shode, tako sem pripravljen prihajati tudi na strokovne shode ter nadrobneje poročati o tem. (Dobro!)

Celje — izdano.

Omeniti moram tu še celjskega vprašanja. Nemci so zahtevali, da mora slovenska gimnazija iz Celja ven. Bili smo tako srečni, da smo v zbornici zmagali proti njim, ker so vsi Slovani smatrali to za svojo skupno zadevo. Komaj smo zmagali, so pa za hrbtom začeli liberalci z vlado in z Nemci proti vsem drugim Slovanom izdajska pogajanja. (Klici: Sramota!) Začeli so v „Narodu“ pisati, da se naj sklene kompromis. Kako pa je mogoč kompromis med dvema, od katerih pravi eden, da bodi gimnazija v Celju, drugi pa, da mora ven? V zraku vendar ne more stati! (Veselost). S tem so dali orožje v roke našim sovražnikom, ki so ga hitro pograbili. (Klici: Sramota izdajalcem!) To izdajstvo je glavno parlamentarno dejanje naših liberalcev. Saj za izdajstvo jih ni treba mnogo. Bil je en Judež, en Efialt, en Tirolec je izdal Andreja Hoferja — in eden sam zadostuje za tako sramotno delo.

Bati se je, da se bo posrečilo tudi to izdajstvo, kajti nemški listi že pišejo, da je vlada obljubila Nemcem, da že prihodnjo jesen prestavi gimnazijo iz Celja. (Klici: Sramota! Škandal!)

»Slovanski centrum« in »Hrvatsko-slovenski klub«.

Kazen za to pa liberalcem ni izostala. Vsi obmejni Slovenci in drugi Slovani so spoznali, da liberalna stranka ni nikaka narodna stranka več, ampak da je internacionalno-liberalna stranka ter da ni več upoštevati. »Hrvatskoslovenski klub« se je združil s „Slovanskim centrom“ v en klub. (Burno odobravanje. Slava! Živeli naši poslanci!) Torej nekaj dobrega je vendar rodilo liberalno početje.

Gospodarsko delo liberalcev.

A liberalci niso le izdajalci v narodnem, ampak tudi v gospodarskem oziru. To se je pokazalo pri davku na vožne listke. Vlada je pritiskala na zbornico, češ da se bodo dohodki porabili za diurniste, da se popravi primanjkljej vsled odprave državnih mitnic itd. Če bi imel državni zbor količkaj več možatosti, bi bil vse te potrebe pokril iz drugih virov. Saj bo imel finančni minister 18 milijonov dobička od prihodnjega leta dalje, ko odpadejo premije za izvoz sladkorja. Tam se naj denar poišče, kjer je, ne pa v žepih revnih slojev, kjer ga nič več ni. Ako se tako dela, kakor n. pr. v Trstu, ko je bil davčni nadzornik Schuster, pošten in vesten uradnik, umirovljen, ker je milionarju po zaslugah davek naložil, se seveda mora vedno denar iz ljudstva iztiskavati.

Mi smo zahtevali, da če že mora biti ta davek, naj bi se 50% naložilo na listke 1. in 2. razreda, 3. razred bodi pa prost. Bili smo osamljeni: samo soc. demokratje so bili z nami. Za 12% davek na 3. razred so pa glasovali tudi naši liberalci (Klici: Sramota! Zastopniki ljudstva?), ko se je šlo za 1. in 2. razred, so pa obsedeli (Klici: Žalostno! Fej!)

Liberalci nimajo navade govoriti o gospodarskih stvareh, zato, ker jih nič ne razumejo. Pri davku na vožne listke pa sta se kar dva oglasila za besedo, dasi so vsi skup le štirje. Ferjančič je govoril, da glasuje za to za ta davek, da bi se iz njega zboljšali dohodki sodnijskih avskultantov. Jaz sam sem že tudi prosil za te uradnike, a mislim, da če se hoče dobiti denar za nižje uradnike, naj se ne išče pri revežih, ampak se naj vzame pri visokih plačah višjih uradnikov. (Izborno! Tako je!)

(Konec prih.)

* * *

Zaupanje poslancem.

Na shodu se je sprejelo več resolucij in peticij. Danes objavljamo le sledeči:

Shod katoliško-narodnih in krščanskih soc. volivcev dne 22. junija izreka zahvalo in zaupanje državnim poslancem katol.-narodne stranke, osobito zastopniku pete skupine in vsem katoliško-narodnim poslancem, ki so dejanski zastopali koristi delavskih slojev. Shod izreka pripoznanje katoliško-narodnim poslancem na včerajšnjem nastopu v deželnem zboru in zahteva, da vsi katoliško-narodni poslanci stoje odločno za dr. Šusteršičem. Današnji shod izreka, da se strinja popolnoma z včerajšnjim nastopom katol.-narodnih poslancev v deželnem zboru in upa, da vstrajajo pri svoji odločnosti.

Protest proti Hribarju.

Včerajšnji shod v »Katoliškem Domu« je sprejel tudi naslednji protest: Današnji shod protestira proti nečuvenemu napadu zastopnika banke »Slavije« Hribarja na pošteno slovensko duhovščino, kateri edini se imamo zahvaliti, da se je naš narod ohranil, ter zahteva zadoščenja; poslancem katoliško narodne stranke, v prvi vrsti dr. Šusteršiču, se pa shod zahvaljuje, da so nastopili za čast katoliške duhovščine, in upa, da to vsikdar tako odločno store.

Deželni zbor Kranjski.

(Konec 2. [sobotne] seje.)

Dr. Šusteršič za pravice ljudstva.

Pri volitvah v odseke, katerih se katoliško-narodni poslanci niso udeleževali, ste združeni nasprotni stranki prezrli zahtevo katoliško-narodnih poslancev po zastopstvu z ozirom na število katoliško narodnih poslancev v zbornici ter ste izvolili po svoje nekaj katoliško-narodnih poslancev v odseke. Razume se, da kat.-narodni poslanci te izvolitve niso sprejeli. Dr. Susteršiča niso volili v noben odsek

Po končanih volitvah v odseke vstane dr. Šusteršič, da utemelji svoj nujni predlog za splošno, enako, direktno in tajno volivno pravico v kranjski deželni zbor. Povdarjal je, da je katoliško-nar. stranka jeseni, ko se je vnovič potezala za zaupanje ljudstva, postavila to zahtevo v svoj program. V oklicu je povdarjala naša stranka, da hoče v prvo vrsto stavljati ljudske koristi in brezobzirno braniti pravice in koristi ljudstva. (Katoliško - narodni poslanci ploskajo.) V svojem oklicu je katoliško-narodna stranka obljubila, da zastavi vse sile, da izvojuje ljudstvu splošno in enako volivno pravico tudi za deželni zbor. Navada katoliško narodne stranke je, da to, kar obljubi, tudi do pičice spolni. V tem se razlikuje katoliško-narodna stranka od marsikatere druge stranke. (Hrup pri liberalcih. Hribar: »Od katere stranke?« Šusteršič: »To je tista stranka, katero Hribar dobro pozna.« Hribar: »Narodno - napredna stranka se dobro počuti.« Susteršič: »Pa Hribar slabo v njej!«) Oglašamo se z nujnim predlogom za volivno reformo, da je korak za splošno enako volivno pravico prvi, katerega katol. narodna stranka stori v tej zbornici. (Burno ploskanje katoliško - narodnih poslancev.) Sledili bodo temu koraku v parlamentu in izven parlamenta delali v tej zadevi in ne bomo prej mirovali, dokler se ljudstvu ne da, kar mu gre! Danes je samo uvod. Pozivam gospode na nasprotni strani, da glasujejo za naš predlog; nikar naj se ne ozirajo na svoje zarjavele mandate in privilegije in postavijo se naj drugo stoletje, postavijo se naj na stališče večnih pravic ljudstva. (Govornika prekine živahno odobravanje z galerije.) Store naj čin resničnega napredka. (Hribar: »K nujnosti naj govori.« Dr. Susteršič: »To je vse jako nujno! Ce je tudi ljubljanskemu županu postalo dolgočasno, govoril bom še dolgo k nujnosti.« Hribar: »Vpraša se, če bo deželni glavar imel potrpljenje.« Dr. Susteršič: »Dalj kot Vi!«)

Dr. Susteršič: Izrecno povdarjam, da ta naš predlog ni obstrukcijski predlog, da bi ga stranka tudi vložila in vzdrževala, če bi ne bilo potreba stranki iti v obstrukcijo, ker je za to vezana po obljubi, dani ljudstvu, in ker je trdno prepričana o nujnosti, da zginejo volivni privilegiji, ki so vir nesreče v Avstriji, in da se uvede edino pametna volivna pravica — splošna in enaka volivna pravica. Naš deželni volivni red je bil uveden leta 1868. (Dr. Tavčar: »Približno toliko je star kot dr. Susteršič.« Dr. Susteršič: »Jaz sem 38 let star.« Dr. Brejc: »In boljši kot volivni red.« Dr. Susteršič: »Tavčar pa slabši. Vprašanje je, ali je bolje, da je človek boljši od našega volivnega reda, ali slabši. Z volivnim redom se more človek le še v neumnosti meriti. Gospodo od nasprotne strani prosim, naj le dela opazke, s tem mi nalogo le olajša Bom vedno sproti odgovarjal.)

Torej naš volivni red se je napravil takrat, ko je Tavčar še po gnoju hodil. (Smeh. Tavčar vpije ves razkačen: »Kaj pravi, da sem jaz po gnoju hodil?« Susteršič: »Saj sem jaz tudi, ko sem bil majhen!« Tavčar: »Se vedno na gnoju ležite!« Dr. Susteršič: »Vi pa hodite kot petelin po gnoju.«

Dr. Susteršič: Naš deželni red je iz leta 1868, ko je dr. Tavčar že bil na svetu. Takrat so bile vse drugačne razmere kot danes, a vendar se je že leta 1848 čula zahteva po splošni volivni pravici. S tem volivnim redom je prišla reakcija v deželo, ne tako, kot jo dr. Tavčar slika, ampak reakcija, ki omejuje svobodo ljudstva, ta volivni red se je naredil za liberalno centralistično reakcijo. Namen volivnega reda je bil, ustvariti liberalno večino, da se ljudstvo potisne proč, namen volivnega reda so bili nemški interesi. (Hrupno odobravanje.) Naš volivni red ima skupino veleposestnikov, drugo skupino mest in trgov, tretjo — (Hribar: »To že vemo!« Dr. Susteršič: »Pa pojdite ven, če že vse veste! Pojdite na magistrat!«) Dalje ima volivni red skupino kmetskih volivcev, trgovsko in obrtno zbornico. (Hribar: »To ne spada k nujnosti!« Dr. Susteršič: »To vse moram natančno razlagati, da se bo uvidelo, kake neumnosti naj se spravijo proč.«) Takrat je bila mogoča razlika med veleposestniki, danes pa je to veleposestvo pomešano. Danes so vsi drugi ljudje po kranjskih gradovih, prej so bili aristokrati, ki so imeli modro kri, sedaj se pa ondi rede judje. Veleposestnik ne pogleda veleposestnika, k večjemu takrat, če hoče kaj od njega na posodo. (Smeh.) Tu ni več povoda vzdrževati veleposestniške kurije, sploh pa ni bilo niti pravično, da se je ustvarila. Dosledno bi se morale ustanoviti sicer kurije tudi za druge stanove, n. pr. eno kurijo dvornih svetnikov. (Brejc: »Kurijo za liberalne žurnaliste!« Tavčar: »Kurijo za klerikalne mazače!« Susteršič: »Se bomo že pomenili o mazačih!« Brejc: »Malovrh!« Susteršič: »Ta je revež, mora pisati, kar od njega zahtevajo, pa nič več trdno ne stoji v Narodni tiskarni!« Hribar: »O nujnosti nismo še nič slišali!« Brejc: »Hribar na ušesih sedi!« Susteršič: »Saj sem že dejal, naj gre na magistrat!« Poglejmo kurijo mest in trgov. Tu voli uradništvo, ki ima interese do povišanja plač, ki produktivne sloje vedno bolj obremenujejo. To je ena skupina volivcev. Nasprotni tej so interesi obrtništva, kmetijstva in tudi hišni posestniki imajo svoje interese. Zakaj ima en trg volivni privilegij, drugi pa ne. Pametnega razloga za to zastonj iščemo. Kateri trg je bil boljša zaslomba nemškemu centralizmu, tisti je prišel do volivne pravice v mestni kuriji, drugi pa ne. Največ skupnega interesnega značaja ima še kurija kmetskih volivcev, a pri tem so število poslancev na tako nečuven način razdelili, da so kmetje ogoljufani pri tem. Vsi kmetje imajo pri nas 16 poslancev, veleposestniki, ki imajo samo 90 volivcev, pa 10 poslancev. Takrat, ko so se politične pravice delile, so ogoljufali ljudstvo! (Deželni glavar pokliče govornika k redu.) Dr. Susteršič: Pa je le res! Govoril sem o tistih, ki so skupaj zvarili tisto stvar, ne o cesarju. Kmeta hočejo pri nas sistematično do kože sleči. Tisti, ki imajo inicijativo, gredo ven v Ameriko, in pri tem peša tudi brambena moč naše države.

Število tistih, ki so pred naborom zbežali, se je do l. 1864. povišalo na 66.000! Od tega leta vojno ministerstvo noče več številk priobčiti v javnosti. Vsega tega bi ne bilo, če bi ne imeli krivične volivne postave, ki kmeta ne pusti do veljave. Govornik krepko karakterizira še trg. in obrt. zbornice in pravi, da bi se o interesnem zastopstvu moglo govoriti le, če bi imeli po stanovih organizirane stanove potom stanovskih zadrug in bi te stanovske zadruge izvrševale volivno pravico. Posebno ni nobene etične podlage za vzdrževanje takega elementa, kot je veleposestniška kurija, ki se kaže nositeljico sprave in miru, samo da ji pusti vlada še obstoj. Kak element sprave je veleposestvo, to se je pokazalo danes. (Demonstrativno ploskanje pri katoliško-narodnih poslancih.) Veleposestniki vladi vse dovoljujejo, iz samega patrijotizma dovoljujejo nove kanone, a treba je patriotizma tudi na spodaj, da se prepreči popolno ubožanje ljudstva. Iz nezadovoljnosti ljudstva se je marsikje dogodilo najhujše in tudi v Avstriji je ta kriza neizogibna, če se bo dajalo ljudstvu tako plačilo za trud, kakor se to godi že 40 let. V mestih in trgih pri volitvah odločuje uradništvo. (Hribar: »Meščanstvo odločuje!« Šusteršič: »Vzemite v Ljubljani pri volitvah uradnike proč!« Hribar: »Pa Vaša stranka še ne bo prodrla v Ljubljani.« Šusteršič: »Glasujte za moj predlog za splošno enako volivno pravico, pa se pomerimo!«) V normalno razvitih razmerah je uradnik odvisen od vlade, pri nas je pa vlada od uradništva. Da jih pri volitvah obdrži zase, zalagati jih mora vedno z novimi prednostmi. V Franciji znašajo drž. izdatki dve tretjini svote zapuščinskih mas, pri nas pa dvakrat toliko kot svota zapuščinskih mas. Vse to nosijo produktivni sloji. S tem ne nastopam proti nobenemu posameznemu uradniku, ker ni tega uradnik kriv, ampak proti sistemu. (Hribar: »Kaj pa nujnost?« Susteršič: »Jaz sem mislil, da ste šli že na magistrat.«)

Nujno je, da se taka stvar odpravi. Sedaj sem se spomnil, da je v poročilu o mestni deželnozborski volitvi Kranj Škofja Loka pozabil dež. odbornik Grasselli navesti škofjeloške številke. Naj pogleda, kam je založil referat.

Kake krivice so v našem volivnem redu, kaže dejstvo, da imamo mi samo 16 poslancev in vendar zastopamo 37.412 volivcev (Hribar: »400 duhovnov!« Brejc: »Ali ti nimajo volivne pravice?«) Susteršič: »Pa odračunajmo 400 duhovnikov, ostane še vedno 37.000 volivcev, ne vemo pa, koliko bi ostalo liberalcem, ako bi odračunali vse agente. (Smeh, ploskanje.) Liberalci z veleposestniki skupno zastopajo samo 6776 volivcev.« (Brejc: »Agente proč!«)

Šusteršič: In ti ljudje so imeli danes žalosten pogum, da izrabljajo to svojo kla verno večino! Posledice pripišemo na rovaš teh dveh strank. K priljubljenosti teh dveh strank to gotovo ne bo pripomoglo. Nemški veleposestniški poslanci zastopajo eden k drugemu 9 volivcev in ti nam hočejo vzeti primerno število zastopstva v odsekih in raje razbijejo ves dež. zbor, nego da bi ugodili naši skromni zahtevi. Dokazali so, kako neopravičen, kako odijozen je privilegij veleposestnikov; jaz kot tak bi se sramoval tu sedeti, ako bi bil tako izvoljen! (Ploskanje. Hribar: »Poštene volivce zastopati ni sramota«. Schweitzer; „Radikalec se vleče za Nemce!“ Šusteršič: „Župan ljubljanski, poprašajte Vaše poštene volivce, če so s tem zadovoljni“. Hribar kliče, da so katoliško - narodni volivci nerazsodni.) Šusteršič: Naši volivci dobro vedo, da so nas volili za to, ker smo ljudska stranka, mi nimamo med seboj štreberjev, ki kakor Ferjančič prosjačijo, da se extra statum imenujejo nadsvetnikom, in tudi Plantanov nimamo. Našim volivcem ni treba hoditi vprašat na ljubljanski magistrat, koga naj volijo. Nezaslišano so od liberalne strani n. pr. terorizirali uboge barjane. Ko je nek barjan prišel prosit na magistrat, reklo se mu je: „Pojdite h kanoniku Kalanu“. To je nepošteno, povedali pa Vam bomo še drugih stvari. Dokazali Vam bomo, kaka krivica je, da hoče gospodovati nespametna večina. (Tavčar: „Ali ne slišite, g. glavar, on pravi, da smo mi nespametni!“ Katoliško-narodni poslanci se Tavčarju rogajo. Dež. glavar pravi Tavčarju, naj počaka, da Šusteršič izgovori ves stavek.)

Dr. Susteršič: Absolutizmu oligarhije boj! (Hribar: »Absolutizmu klerikalizma!«) Susteršič: G. župan, ne vem, če ste na jasnem, kaj je klerikalizem. Mi zastopamo pred vsem pravice ljudstva. Ali hočete to imenovati klerikalizem? Potem tudi lahko pravite, da je kranjska dež. zbornica judovski tempelj.

Naša duhovščina je v polni zavesti svoje dolžnosti, ona ve, da je njena dolžnost hoditi z ljudstvom, in kot taka voli z nami. Mi radi tega nismo klerikalna, ampak edina napredna stranka. (Hribar maha z roko.) Susteršič: Vi ste vsi skupaj nazadnjaki, stara šara ste, ki bo izginila kmalu raz površje. Hribar je menda pozabil, da je svoj čas bil sam za splošno volivno pravico. Njegova dolžnost je, da danes tu govori. (Hribar: „Bom! G. glavar, oglašam se k besedi!“ Smeh. Klici: „Na limanice se je vsedel!“ Dr. Brejc: „Na magistratu še nimate splošne volivne pravice. Ven ž njo!“)

Dr. Susteršič: Splošna in enaka volivna pravico. Mi hočemo dostojanstvo enako vrednega človeka z enakimi pravicami. (Liberalci se zadaj hrupno pogovarjajo mej seboj. Dr. Susteršič: G. dež. glavar naj prihodnjič pri dvorani napravi vrata, da bodo gospodje šli lahko za vrata.) Da bodete videli, da smo nepristranski, smo tudi zato, da se škofov priviligirani glas črta. Le od ljudstva izvoljeni poslanci naj bodo v dež. zboru. Zahtevamo, da voli zbornica iz sebe predsednika, da se institut dež. odbornikov odpravi, ker bodo uradniki več storili, kakor store dež. odborniki. Dež zbor je sklenil najeti 4 milijone kron posojila iz melijoracije, a dež. odbor je zamudil ugodno priliko pri vrednostnih papirjih. (Glavar: „To ne spada sem!“) Susteršič: „To spada sem. Nujno je potrebno reforme“. O pravi naj se krivica. Tekom 24 ur sem pripravljen, ako zbornica sprejme predlog, predložiti predlogo spremenjenega dež. reda in deželnega vol. reda.

Privilegiji liberalne večine so na trhlem! Ljudstvo si bo v in izven parlamenta znalo priboriti svoje pravice! Ako hočete izvršiti čin pravega patrijotizma, glasujte za moj predlog. (Vsi katoliško narodni poslanci ploskajo. Galerija kliče: „Živio dr. Šusteršič!“ „Ven s splošno in enako volivno pravico“.) Dr. Šusteršič je govoril 2 in pol uri.

Napadi župana Hribarja — obstrukcija.

Hribar prične svoj govor s tem, da pravi, da katoliško narodni poslanci trepetajo pred dr. Susteršičem. (Katoliško narodni poslanci se Hribarju posmehujejo.) Dr. Susteršič: Župan stolnega mesta Slovenije trepeta pred Malovrhom!“ Hribar pravi, da je mislil, da je Susteršič boljši govornik. Klici: „Vam bo že še debelejše povedal“. Hribar: Bil sem za splošno in enako volivno pravico in sem še, ali urejeno bi moralo biti tako, da pride volja ljudstva do zmage. Kazen se določuje za kupovanje glasov, duhovščina pa iz spovednice terorizira ljudstvo in spovednico izrablja.

Ko Hribar to izreče, vrže dr. Susteršič knjigo ob tla in po vsej zbornici zagromi njegov glas: To je infamno obrekovanje. Skandal! Vsak agent bo že obrekoval našo duhovščino, da si upa trditi, da spovednico izrablja duhovščina“. Brejc: „Ali je Hribar v spovednici?“ Susteršič udarja s knjigo ob mizo, dr. Schweitzer, dr Brejc, Dular, Jaklič, Drobnič, skočijo po konci in bijejo deloma s pestmi ob mize, deloma udarjajo s tintniki. Iz vrst katoliško narodnih poslancev gromi: „Preklicati ali pa ga k redu poklicati“. Dr. Susteršič: „Prej ne bo seje. Preklicati ali pa k redu naj se ga pozove! Agent bo žalil duhovščino! Po farovžih se liže in berači za zavarovanja, tu pa duhovščino obrekuje“.

Baron Lichtenberg ne stori nič, da bi Hribarja pozval k redu. Zgoraj imenovani katoliško-narodni poslanci razbijajo naprej. Hribar ne more govoriti. Sušteršič Lichtenbergu: »Vsak kaplan je več vreden kot ta baron!“ Lichtenberg zvoni, a zvonec se skoro ne sliši. Susteršič: »Ne vem, kaj si ta človek domišljuje, da bomo mi nehali.« Dr. Brejc pride nakrat v dvorano s trobento, doktor Schweitzer prične tudi piskati na trobento, Drobnič bije z rokami. Susteršič predsedujočemu baronu Lichtenbergu: „Na infamno žaljenje Hribarja pokličite k redu. Se k redu ga ne pokličete, sram Vas bodi! Bomo že naučili liberalce, da noben ne bo zasramoval duhovščine!« Dr. Brejc, Susteršič in doktor Schweitzer prično nabijati na boben. Galerija ploska. Baron Lichtenberg upije na galerijo. Hribar govori nekaj stenografu. Kaj mu pravi, se ne sliši. Nato se vsede. Baron Lichtenberg pozove k besedi oglašenega dr. Kreka, naj govori. Dr. Krek radi hrušča ne more govoriti. Katoliško narodni poslanci kličejo: »Prej pozovite Hribarja k redu!« Susteršič Hribarju: »Obrekovalec! Nihče tu ne bo duhovnikov obrekoval!« Tavčar pride k nekaterim katoliško-narodnim poslancem, ki se v tistem trenotku vdeležujejo obstrukcije, in se norčuje iz njih in vpije: »Ta drugi se pa ne upajo!« Klici: »Pridejo na vrsto, ko se ti utrudijo!« Susteršič Lichtenbergu: »Tak nemški baron nas ne bo komandiral.« Po zbornici se razlegajo glasovi bobna, ragelj, trobent. Susteršič meče knjige in kliče: »Dol z Lichtenbergom!« Barbo se meša med katoliško-narodne poslance in jih nagovarja, naj se dr. Susteršiču upro. Doktor Susteršič: Baron nakrat slovenski zna!«

Nemški poslanci kličejo: „Kaj bodo pa rekli volivci?« Katoliško-narodni poslanci jim kličejo nazaj: „Mi bomo to zagovarjali!“

Pirc pride mimo Žitnika in pravi: „Hinavci!“ Žitnik se obrne in zaupije tako silno na Pirca, da se Pirc ves strese. Žitnik zahteva, da se seja pretrga, a baron Lichtenberg zvoni dalje.

Hrušč se nadaljuje.

Ob ½ 7. uri zvečer se oglasi dr. Krek in pravi, naj se mu da nadaljevanje besede v ponedeljek. Baron Lichtenberg zaključi sejo.

Tako so naši poslanci pokazali, da je v kranjskem deželnem zboru odklenkalo liberalni predrznosti. Časi, ko so liberalci nekaznovani mogli psovati, so minuli. Med katoliško-narodnimi volivci se čuje en glas: »Tako naprej! Zadnji čas je bil, da so naši poslanci liberalcem pokazali zobe.« Ljubljanski župan, ki se v vse vtakne, je staknil, kar je zaslužil. Tak odmev je našlo liberalno geslo: Liberalcem groš, klerikalcem knof!

Današnja seja.

Pred sejo je položaj tak, kakor je bil zadnjič. Liberalni poslanci se tolažijo med nemškimi poslanci. Na strani, kjer se zbirajo slovenski liberalni in nemški poslanci, se sliši sama nemščina. Slovenski napredjaki kramljajo z veleposestniki samo nemški. Ne čuješ skoro slovenske besedice. Klub katoliško-narodnih poslancev je imel ob deveti uri sejo. Katoliško-narodni poslanci bi še nadalje zahtevali zadoščenja za Hribarjev napad. Liberalci so hoteli utruditi naše poslance in ustrajati pri seji, naj traja tudi v noč, a ves načrt je liberalcem skazil po narodnosti dr. Ferjančič.

Oglasil se je k zapisniku k izjavi in dejal: „Dr. Susteršič je v zadnji seji dejal, da sem si jaz na Dunaju nadsvetniško mesto priberačil.“ (Šusteršič: „Tako je!“) Ferjančič: „To je skrajno žaljivo.“ (Susteršič: „Tako je. Za vašo stranko je razžaljivo.“) Ferjančič: „Mojo zadevo je dr. Šusteršič spravil v zadevo s stranko.“ (Šusteršič: “Stima! Sramotno je za stranko, da ima take subjekte kot ste Vi in Plantan. Koruptna stranka!“ Deželni glavar zvoni. Dr. Šusteršič: „Liberalci so včeraj ves čas govorili, ko sem jaz govoril.“) Ferjančič: „Izjavljam, da nadsvetništva nisem priberačil, da mi beračiti ni treba, avanziral sem, ker je prišla vrsta name. (Dr. Šusteršič: „To ni res!“) Ferjančič: „Dr. Šusteršič hoče to spravljati v zvezo s stranko, češ, da je malovredna.“ (Dr. Šusteršič: „Je malovredna, ker ima take elemente kot ste Vi. Sram bodi celo Vašo stranko. Banda!“) Ferjančič: „Ne bom si ogledal klerikalne stranke, (Šusteršič: „Ker nič ne veste!“) žalil me je dr. Šusteršič, ki ima umazane roke.“ (Pri teh besedah planejo katoliško-narodni poslanci po konci in pred dr. Ferjančiča.) Dr. Šusteršič Ferjančiču: Lump! Jaz sem dal, ti pa kradeš iz žepov ljudstva. Katoliško narodni poslanci bijejo pred Ferjančičem ob ob mize in upijejo: „Tak bo žalil, ki je priberačil nadsvetništvo!“ Šušteršič: „Lump!“ Dež. posl. Filip Supančič: „G. glavar, klerikalni poslanci so prileteli k našim mizam.“ Dr. Schweitzer: „Tu smo svobodni.“ Katoliško narodni poslanci se rogajo Supančiču. Dr. Šusteršič: „Tak lump bo žalil! Dokazano je, da je ukradel denar iz žepov davkoplačevalcev za svojo nadsvetniško službo. Vi žrete, kradete in tak lump, ki je šel beračiti, bo kaj meni očital. Še klofute bodete dobili, če drugače ne bo.“ Katoliško-narodni poslanci udarjajo pred Ferjančičem ob mizo. Poslanec Božič, ki je stal v ozadju, prime porcelanasti tintnik in ga vrže proti dr. Šusteršiču. Ko bi težki tintnik zadel dr. Šusteršiča, bi ga bil nevarno ranil. Zadel je Drobniča na roko, ki je poškodovana. Tako junaški se je obnašal iz ozadja poslanec Božič! Tintnik je priletel na napredne

nazaj. Dr. Šusteršič vrže Ferjančiču nek akt v obraz. Vedno hujši je ropot. Dež. glavar: „Takemu škandalu ne predsedujem! Zaključujem sejo!

Katoliško-narodni poslanci pozdravijo to s ploskanjem. Susteršič liberalcem: »Celje ste izdali, ker ste od vlade plačani. Lumpje!« Tako je dr. Ferjančič preskrbel vspeh obstrukciji.

Kljub temu, da je deželni glavar zaključil sejo, je vihar v zbornici še dolgo trajal. Dr. Tavčar je ceptal: »Mene bo kdo klofnil, mene klofnil!« V tem položaju je bil poslanec Ljubljane predmet burnemu smehu. Supančič je hodil okolu in zabavljal. Dr. Brejc Šupančiču: »Pojdite k svoji metresi! Pojdite k svojim slabo zidanim hišam! Po noči ste gnile trame vozili v novo hišo. Pri zidavi Katoliškega doma ste goljufali. Pojdite k svojim slabim stavbam!« Dr. Susteršič: »Jih preslabo zida. Kdo si bo dal še od njega zidati! Spravite proč svojo slabo opeko, da se hiše podirajo!« Pirc tarna: »Človek še svojega življenja ni varen.« Poslanci počasi zapuščajo dvorano.

Prihodnja seja se naznani poslancem pismenim potom. Deželni predsednik se je obrnil za svet do ministerskega predsednika in stavil baje vprašanje o odgoditvi deželnega zbora.

Deželni zbor goriški.

(Peta seja, 21. junija.)

Deželni glavar naznani došle vloge. Se spominja smrti kardinala Missije, omenivši njegovih odličnih lastnostij in delovanja. Naznani imenovanje monsg. Jordana, knezonadškofom goriškim. Tajnik prebere dolgo vrsto peticij za podpore in naprave. Glavar pravi, da je odda dotičnim odsekom.

Poslanec Luzzato predlaga, da se peticije učiteljev oddajo posebnemu šolskemu odseku. Marani podpira. Dr. Tuma tudi podpira predlog.

Sprejeto.

Potem deželni glavar vzame v prisego nove poslance.

Potem se preide na dnevni red.

Dnevni red.

Deželni odbor predloži spise o izvolitvi;

1. Čast. g. grofa Panigai deželnim poslancem. Volitev potrjena.

2. Odevtnik dr. Dragotina Treo deželnim poslancem. Tuma predlaga potrditev. Se odda posebnemu odseku sedmih udov v pretres in poročilo.

3. Čast. gospoda prof. dr. Alojzija Faidutti deželnim poslancem. Volitev potrjena.

4. Čast. g. Janeza Lapajna deželnim poslancem. Volitev potrjena.

5. Mizarska zadruga v Gorici prosi za podporo in predujem iz deželnih sredstev. Se odstopi peticijskemu odseku.

6. Troški za nastanitev orožništva. Se odstopi deželnemu odboru, da deluje še nadalje na to, da država prevzame te stroške.

7. Načrt zakona o razredbi ceste, ki se ima zgraditi v Lijaški dolini od skladovne ceste Sampeter-Dornberg do državne ceste pri Ozeljanu. Se odstopi pravnemu odseku.

8. Prispevek 2160 K za obrambna dela proti Soškim vodam in proti rušenju zemljišč v Sv. Mavru.

9. Načrt zakona o pogozditvi Krasa v političnem okraju Tolminskem in v nekaterih občinah Kanalskega sodnega okraja Se odstopi legalnemu odseku.

10. Prememba prvega odstavka § 14. deželnega zakona glede plemenitve goveje živine. Sprejeto.

11. Prispevek za zgradbo Bohinjske železnice. Se odstopi finančnemu odseku.

12. Potrditev nakazila miloščine Pempeju Gortani. Potrjeno.

13. Potrditev nakazila miloščine Mihi Gorjupu. Potrjeno.

14. Izvolitev člana v peticijski odsek: dr. Fajdutti.

15. Pravila zavarovalnega zavoda. Se odstopi pravnemu in finančnemu odseku.

Ob 8. uri sklep.

Nov štajerski volivni red.

Štajerski deželni odbor je v sobotni prvi seji, katere se poleg mnogih nemških niso udeležili slovenski poslanci, predložil dežel. zboru sledečo premembo deželnozborskega volivnega reda: Deželni zbor naj v bodoče obstoji iz 70 članov in sicer mu pripadajo: knezoškofa lavantinski in sekovski, rektorja graške univerze ter tehniške višje šole; dalje iz 66 voljenih poslancev in sicer: 12 iz veleposestva, 27 zastopnikov mest in trgov in trgov. zbornic, 23 zastopnikov kmečkih občin, ter 4 zastopnikov novega splošnega volivnega razreda.

Deželni odbor naj se sostavi tako, da izvoli vsaka izmed prvih treh skupin: veleposestvo, kmečka in mestna skupina, iz svoje srede po enega odbornika, ostali trije odborniki se izvolijo iz cele zbornice.

Nova volivna skupina je zasnovana natančno po oni za državni zbor.

Reči se mora, da je novi volivni red v marsičem še bolj krividen, kot dosedanji. Kmečkemu prebivalstvu se odvzame še ta trohica pravic, kolikor je je imelo doslej. Nemški nacionalci si hočejo zagotoviti neomejeno gospostvo v deželni hiši. Upajmo, da se jim to ne posreči.

Razpor v češkem deželnozborskem klubu.

Enotnega, blizu 41 let obstoječega mogočnega češkega kluba v češkem deželnem zboru ni več, razdor in razpor so povzročili prevročekrvni Mladočehi in sicer, kakor pravijo, radi nadškofa Kohna, ki ga smatrajo nasprotniki za vodjo katoliško-narodne stranke in ki baje kot tak nasprotuje narodnim interesom. Kajpada na vsem tem ni nič resnice, in so si Mladočehi naslikali ta strah samo radi tega, da najdejo povod za razpor. — V bodoče bomo imeli torej poleg drugih čeških frakcij še tri ločene večje stranke: mladočeško s 17, staročeško z 12 in katoliško narodno s 6 člani. Da bo to narodni stvari le v kvar, je umevno samo po sebi, toda dobro je to radi tega, ker bodo imeli odslej katoliki mnogo prostejo roko.

O zadnji moči Dewetove armade.

Angleški oficiozni listi kaj radi popisujejo razmere, v katerih so se nahajali razni burski oddelki ob času kapitulacije. Posebno ostanki Dewetove armade jim dajejo prav mnogo povoda za te popise. Eden teh se glasi: Od 2000 Burov, ki se jih je podalo v Reitzu, je imel skoro (!) vsak po eno puško, a mnogi ne ene patrone. Skoro vsi Buri so bili oboroženi z angleškimi puškami. Večina bojevnikov je v dobi mej 16. in 30. letom, a bili so mej njimi tudi dečki od 11 do 16 let. Dewet je izjavil, da so bili ti najboljši bojevniki. Najstarejši so bili v dobi 70 let — V Kronstadu se je udalo 800 Burov. Starejši Buri niso imeli nikakega orožja, nasprotno je pa bila oborožena vsa mladina, ki se je borila najbolj pogumno in je pogosto branila pozicije, ko so jih ostavili že vsi starejši bojevniki. Oblečeni so bili zelo slabo, še celo z živalskimi kožami so se pokrivali. Pozornost je vzbujala posebno mala množina streljiva, ki so jo oddali Buri v Kronstadu. — Morda se Angležem že sanja, da se hočejo Buri preskrbeti za boljšo bodočnost.

Iz brzojavk.

Naš cesar se je včeraj odpeljal v Draždane k pogrebu kralja Alberta in se vrne na Dunaj jutri. — Engel — odstopi? Razširjene so govorice, da drž. poslanec Engel odstopi od načelstva mladočeškega kluba. — Lord Kitchener v Evropi. Danes je lord Kitchener odpotoval iz Kapstadta na Angleško. — Prostozidarji na delu. Francoski minist. svet je sklenil odslej pred vsakim imenovanjem ali avanziranjem kakega uradnika uvesti resne poizvedbe o njegovem političnem mišljenju. — Bolezen belgijske kraljice se je tako poslabšala, da ne more več hoditi. Morajo jo voziti. — Atentat. Iz Karkova se poroča, da se je izvršil na generalnega guvernerja kneza Opolenskega atentat. Vlada skuša zadevo prikriti. — Mažarska predrznost. Občinski zastop v Kološu je sklenil, da se ne udeleži blagoslovljenja zastave ondotnega vojaškega polka, ker je na zastavi znamenje, ki ni v skladu z mažarsko neodvisnostjo. — Na zastavi je avstrijski cesarski orel. — Naša zveza. »N. Fr. Presse« javlja, da se izvrši podpis zvezne pogodbe mej Avstrijo, Nemčijo in Italijo v najkrajšem času. — Vojaška konvencija med Rusijo in Bolgarijo se je baje podpisala za bivanje kneza Ferdinanda v Petrogradu.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 23. junija.

Osebne vesti. Deželno-vladnim koncipistom v X. činovnem razredu je imenovan konceptni praktikant gospod L. Grasselli. — Ravnatelj državne gimnazije v Spljetu, g. Ivan Kos, je imenovan ravnateljem državne gimnazije v Pazinu. — Pomožna slugi Ivan Breinskele v Kočevju in Josip Hudička v Ljubljani sta imenovana davčnima slugama. — Odpravniško mesto pri poštnem uradu v Stari Loki pri Kočevju je podeljeno vdovi gospe Amaliji Eisenzopf.

Poročila se je danes gdč. Drčeva s sodnim uradnikom g. Nagodetom. — Poročil se je g. Fran Fabijan, hišni posestnik in trgovec, z gdč. Ano Carlijevo, sestro g. koncipijenta Carlija. Naše najiskrenejše čestitke!

Birmancev v radovljiški dekaniji je bilo: v Radovljici 318, v Ljubnem 67, v Ovsišah 47, v Kropi 125, na Boh. Beli 87, na Boh. Bistrici 174, v Srednji vasi 188, na Koprivniku 68, v Gorjah 203, v Zasipih 62, v Gradu 147, v Lescah 50, v Ratečah 99, v Kranjski gori 155, na Dovjem 126, na Jesenicah 358, pri Sv. Križu 37, na Koroški Beli 103 na Breznici 168; vseh skupaj je torej bilo 3438.

Iz Radgone se poroča, da je ondotni okrajni glavar, namestniški svetnik gospod baron Salis, pozvan k namestništvu v Gradec. Za vodjo okrajnega glavarstva v Radgoni pride namestniški tajnik g. grof Henrik Stürgkh.

Grof Goess pojde? Laški listi prinašajo zopet vest iz Gradca, da se grof Goess v kratkem umakne.

Nove zvonove so danes posvetili v Samassovi tovarni in sicer tri (976, 624 in 473 kg) za podružnico Smrečje, župnije Sv. Jošt, tri (461, 265·5 in 146·5 kr.) za podružnico Bač, župnije Knežak, dalje tri za samostansko cerkev v Almisi v Dalmaciji, dva za župnijo novograjsko v Istri, ter po enega za kapelo v Ivanjcih pri Radgoni, za kapelo žal. M. Božje, župnije Kirchbach na Štajerskem, za župnijo Št. Lambert na Koroškem, za podružnico M. Božje v župniji Truška v Istri, za kapelo Oberpurkla na Štajerskem in za pokopališko kapelo v Modranju v Bosni.

Zdravniška zbornica kranjska. Ker se zbornično-obvezni zdravniki kljub opetovanemu razglasu ne prijavljajo in odjavljajo zbornici, kakor zahteva zakon, sklenilo je predstojništvo zbornice, da se vsak zbornično-obvezni zdravnik kranjskega okoliša, ki se ne prijavi ali odjavi zbornici, kakor zahteva zakon, kaznuje z denarno globo 50 kron. Dotični odstavek zborničnega zakona z dne 22. decembra 1891 se glasi: »Vsak . . . . zdravnik, ki se naseli trajno v zborničnem okolišu, javiti se mora zbornici in v teku štirinajstih dni in naznaniti vsako premembo svojega bivališča. — Zbornični predsednik: Dr. Bleiweis vitez Trsteniški.

Dunajska krščanska ženska zveza v Postojni. Krščanska ženska zveza z Dunaja obišče postojnsko jamo jutri. Danes se izletnice mude v Gradcu, kamor so se pripeljale ob 2. uri popoludne in bile slovesno sprejete. Iz Gradca so danes obiskale »Maria Trost«, danes zvečer ob 8. uri pa bo graška krščanska ženska zveza priredila na čast gostom slavnostno zborovanje, na katerem bodo govorili: predsednica dunajske zveze gospa Emilija Platter, pater Norbert Hofer iz Dunajskega Novega mesta in č. g. Pargfrieder. Med govori bode igrala godba in vrstili se bodo pevski zbori. Jutri zjutraj ob 8. uri se izletnice odpeljejo iz Gradca v Postojno.

Tržaške Slovenke na Brezjah. Slovenska Marijina družba iz Trsta pojde dne 16. julija na božjo pot na Brezje.

Ljubljanska društvena godba je sklicala v soboto pri Fantiniju ustanovni občni zbor, h kateremu sta prišla dva odbornika, dva časnikarja in — en član. Razume se, da se ob toliki udeležbi ustanovni občni zbor ni vršil. Vršil se bo prihodnjo soboto ob 8. uri zvečer. Nerazumljivo je, da je v Ljubljani tako malo zanimanja za samostojno slovensko godbo. Ob toliki apatiji občinstva godba mora pešati, namestu da bi postajala vedno boljša. Odbor bo skoro gotovo moral godbo skrčiti samo na orkester, kar bi končno tudi zadoščalo, žalostno bi pa bilo, ako bi jo moral popolnoma opustiti. Potem bi vojaška godba postala zopet neomejena gospodarica in bridko bi poplačala, da je morala sedaj znižati svoje cene. Ker je gospod Hil. Benišek prevzel kapelništvo slovenske opere, dobi godba meseca septembra novega kapelnika. Doslej je odbor dobil že 11 ponudb s Češkega.

Pogreb ponesrečenega kolesarja g. Kukla, o katerem smo že v petek poročali, da je ponesrečil na Vrhniki, je bil v soboto zvečer ob pol 7. uri. Že pred določenim časom zbralo se je pri sv. Krištofu jako mnogo občinstva in ob pol 7. uri vzdignili so ranjkega, katerega so popoludne z Vrhnike pripeljali, da ga izroče materi zemlji. Grobna tišina je vladala, ko so dragega ponesrečenca k večnemu počitku položili. Jok in stok uboge vdove in sorodnikov, osobito pa ihtenje njegove nedorasle hčerke, je globoko ganil vse navzočnike. Pogreba se je udeležil magistratni gremij z županom, „Sokol“ z zastavo, »Klub slov. biciklistov Ljubljana«, skoro vsa požarna bramba in mnogo drugega odličnega občinstva. Podarjenih je bilo tudi prav mnogo lepih vencev od gori navedenih korporacij in še drugih društev. G. Kukla je bil zavarovan za 10 000, a meseca maja ni plačal zavarovalnine. Tako sedaj vdova nič ne dobi.

Iz Amerike se je pripeljalo danes v Ljubljano 53 Slovencev. Nekateri imajo pri sebi precej denarja. Popoludne so se odpeljali k svojim rodbinam na Dolenjsko in Notranjsko.

V trebuh z nožem je sunil železniški čuvaj Franc Majer v Opatiji nekega delavca. Franca Majerja, ki je tudi hišni posestnik v Ljubljani na Martinovi cesti in ki je bil svoj čas tudi tu čuvaj, a za kazen prestavljen, so zaprli.

Ljubljanske novice. Zaprta trgovina. Dr. Eger je zaprl trgovino F. Hodscharja „pri Amerikancu“. Vesti, da so pri aretiranem Hodscharju našli 28 000 kron, niso resnične. Dobili so pri njem le 700 K. — Trgovci s sadjem imajo odslej ob nedeljah na prodaj sadje samo do 9. ure dopoldne. — 665 gld. kazni je plačal klavec K., ki je utihotapljal v mesto prašiče. Mrtve prašiče so tihotapci skrivali v nekem kozolcu na Kodeljevem in jih od tod utihotapljali v mesto. — Tatvina kolesa. V izposojevalnici koles Ane Gorc na Dunajski cesti si je nekdo izposodil kolo, a ga ni pripeljal nazaj. — Nepreviden kolesar. Fran Polhl je povozil včeraj uradnikovo ženo Marijo Hafner, v Trubarjevi ulici pa je povozil nek kolesar petletnega Albina Tosellija. — Važen spomin. Včeraj je daroval v tukajšnji stolnici č. gosp. vikar Smolnikar sv. mašo v plašču, ki je narejen iz obleke Hasan paše, ki je bil pred 309 leti premagan pred Siskom.

Mestne volitve v Gorici se bodo pričele jutri. Letos bodo živahnejše, kakor druga leta. Slovenci se jih kot stranka ne udeleže. Proti gospodujoči stranki je nastopila laška »ljudska stranka«, katero zastopa »Gazzettino«. »Soča« namiguje, naj bi šli Slovenci s to stranko volit.

Utonila sta danes zjutraj ob 8. uri Alojzij Ciuha (po domače Majerček) in neki starček v Slapah pri D. M. v Polju v Ljubljanici, ko sta nesla kosilo delavcem, ki so kosili na travniku.

Morilec ušel iz blaznice. Iz tukajšnje blaznice je ušel morilec svoje žene Franc Wesiak.

Ginljiva poroka. V mariborski bolnici vršila se je ganljiva poroka. Neka na smrt bolna služkinja se je poročila z očetom svojega nezakonskega otroka. Osem ur po poroki je umrla.

Mrtvega našli so pri Sv. Urbanu v ptujski okolici nabiralca gob Janeza Lorenčiča. Pri nabiranju gob ga je dohitela smrt.

Štirje zblaznели. Pretekli teden so v Mariboru zblaznele štiri osebe: 20-letni steklarski pomočnik Pavel Auer iz Radgone, 50-letni prižigalec svetilk Jakob Maleiner, neka stara žena Goring in kondukter Anton Skerina.

Zanimiva tatvina. Iz Rovt pri Podnartu se poroča jako čuden slučaj. Nek tat je ukradel čevlje. Ž njimi je šel spat v neko šupo. Seboj je imel nekega tovariša, kateremu so bili ukradeni čevlji zopet všeč. Zategadelj jih je tatu ukradel. Prodajat jih je pa šel k onemu, kateremu so bili prvikrat čevlji ukradeni.

Srednje šolstvo. Na vseh avstrijskih srednjih šolah je sedaj 2326 ravnateljev in profesorjev, in sicer na gimnazijah 84 ravnateljev in 1319 profesorjev, na realkah pa

51 ravnateljev in 541 profesorjev. Od teh je na Kranjskem 6 ravnateljev in 77 profesorjev.

V morju utonil je na Reki slikarski učenec Ivan Lipovšek s Štajerskega.

Dobava koruze. Trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani je došlo naznanilo, da sprejme bruseljska družba za cestne železnice (Société des Tramways Bruxelois) v Bruslju, 6 Impasse du Paree, ponudbe za dobavo 555.000 kg. koruze.

Za trgovce, ki izvažajo govedo v Rumunijo. Trgovski in obrtniški zbornici se je naznanilo, da je kralj. rumunsko generalno ravnateljstvo sanitetne službe v Bukarestu izdalo odlok, da se mora govedo, ki se uvaža v Rumunijo — če se o njem ne more izkazati, da je bilo že cepljeno zoper tuberkule — takoj pri uvozu cepiti,

Pošiljanje razglednic v večjih množinah v Italijo. Trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani se je naznanilo, da pošiljajo nekateri izdelovatelji razglednic vkljub zadevnemu razglasu, ki se je meseca februarja t. l. objavil v dnevnikih, večje množine razglednic z listovno pošto v Italijo največkrat kot rekomandirane pošiljatve tiskovin. Zategadelj se naznanja, da pošiljatve razglednic, ki presegajo čisto težo 70 gramov, ni dovoljeno z listovno pošto pošiljati v Italijo in da zaplenijo italijanska carinska oblastva take pošiljatve. Razglednice z večjo težo od 70 gramov se smemo zdaj po pošti pošiljati v Italijo le v obliki poštnih zavojev (colis postaux).

* * *

Najnovejše od raznih strani. Urednik morilec. V Solnogradu je ustrelil urednik dnevnika »Localanzeiger« Anton Kremser soprogo c. kr. gozdnega uradnika Heidlerja v njenem salonu, kjer ga je sprejela. Lepa gospa Heidler je rada koketirala z moškimi. Predno je Kremser, ki ima v Monakovem svojo ženo, streljal, čula je služkinja njegov glas: »Vidite gospa, to imate od tega«! Morilec je zbežal, a so ga končno aretirali. Gospa Heidler zapusti štiri otroke. Morilec ji je trikrat prestrelil glavo. — Humbert aretiran. „Libre Parole“ iz Pariza javlja, da so Friderika Humberta aretirali v Moskvi. — Železniški most se je porušil v Južni Karolini v Ameriki, ko je vozil vlak preko njega. Dva vozova sta izginila v vodi. Deset oseb je utonilo. — V ječi zadavljen. Sin prejšnjega turškega sultana je bil v carigrajski ječi te dni zadavljen. — Velikanska povodenj v Jolietu v Ameriki je napravila škode pol milijona dolarjev. 100 družin je ob vso obleko in pohištvo. — »Dante Alighieri« je društvo na Laškem, ki nabira darove za namene „Lege Nazionale“. Laški kralj je te dni podpisal dekret, s katerim se proglasuje loterija v korist društva „Dante Alighieri“. Res prijetna je naša zveza z Italijo! — Avstrijsko železniško ministerstvo je naročilo 25 novih lokomotiv in 36 tenderjev.

Strašno linčanje. Zamorec Dukley Morgan je v Lansingu v Texasu v Ameriki onečastil žensko Mc Kee. Črnec je sicer prišel v roke šerifu, ki ga je pa iz ječe peljal po železnici v Lansing, da bi ga onečastena ženska spoznala za zločinca. Ko pride vlak v Lansing, ga je čakala oborožena druhal, ki se je mahoma polastila zločinca. 200 mož z dvocevkami ga je spremljalo na kraj moritve. Morgan je priznal, da je zakrivil zločin. Najprej ga druhal priveže h kolu, a pusti mu roke in noge proste. Ogenj je že gorel. Potem mu izžgejo oči. Nato ga opečejo krog vratu in počasi po celem telesu. Revež je stokal in se zvijal ter milo prosil, naj ga ustrelijo. Ljudje pa so stali eden drugemu na ramah, da so boljše videli. Nazadnje so še poiskali ostanke in jih raztrosili.

Možgane lahko pogreša. Nemški listi poročajo o nekem vojaku, ki si je ustrelil krogljo v glavo. Izteklo mu je dekagram možganov. Ko so mu nadeli obvezo, so ga prenesli, ne da bi izgubil zavest, v bolnico, kjer se je ozdravil. Dasi je primeroma precej možgan izgubil, se pri njem ne pojavlja prav nič duševne abnormalnosti.

Sedem tisoč kron radi razžaljenja jezuita P. Bernarda Vaughana, ki stoji na Angleškem na čelu jezuitov, mora plačati urednik protestantskega lista »The Rock« v Londonu, ker je P. Vaughana nazval »izdajalca dežele« in je zapisal, da jezuitje uče mladino tatvine, umora itd. Sodišče je tega urednika, ki bi delal čast slov. »inteligenci«, obsodilo na 7000 K globe.

Pogreb milijonarjev. V Parizu umrli milijonar Gallien je zapustil francoski državi 10 milijonov frankov. V svoji oporoki je določil, da mora imeti pogreb petega razreda, t. je pogreb, kakeršnega dobe najrevnejši. V leseni, neolepšani krsti so ga prenesli k večnemu počitku.

Neprijetno šaljiva stvar zgodila se je v mestni občini v Landsbergu. V neki pravdi je bila obsojena mestna občina izplačati 2 marki 90 fen. Pozabilo se je pa svoto izplačati in necega lepega dne prišel je sodnijski eksekutor zarubit — mesto. Samoobsebi je umevno, da se je nato svota koj izplačala. Magistrat je odredil strogo preiskavo, da bi se zvedelo za krivca, ki je provzročil sramoto, da je bilo mesto zarubljeno, toda storilca niso zasledili. V zadnji seji so radi te stvari razkačeni mestni očetje, katerim se je radi zarubljenega mesta od vseh strani nagajalo, sprejeli poročilo mestnega magistrata na znanje, v katerem se je poročalo, da je magistrat vse potrebno ukrenil, da v prihodnje mesto ne bode več zarubljeno.

Kotiček za liberalce. Iz »Narod. tiskarne«. »Narod« je socijalne demokrate stresel za lase. Razjezil ga je »Rudeči Prapor«, ki je pisal o nekem »salon Tuschl«. »Narod« pravi, da se je uredništvo »Rudečega Praporja« napilo zelenega žganja. Od kod ve »Narod«, kaj pije za mesečnih 60 gld., katere dobi od »Narodne tiskarne«, Linhart? »Narod« upije, da »privleče na dan soc. demokrate masam v samih srajcah, če so te zapili, pa za lase«. To bo prizor! Le škoda, da se soc. demokratje »Naroda« prav nič ne boje. Linhart se iz tega lista, od katerega je plačan, kar očitno norčuje. Poročevalec »Rudečega Prapora« iz Ljubljane je Linhart in ta človek občuje v »Narodovem« uredništvu. »Rudeči Prapor« se menda za »Narodove« psovke zahvaljuje s tem, da trdi, da je bil »Narod« od vlade podkupljen in da slovenski liberalci prekašajo že vsenemške Wolfovce. O »Narodu« piše, da ima zvezane roke, posebno glede zidarskih delavcev, češ, da je Filip Zupančič solastnik ter odbornik »Narodne tiskarne« in »Slovenskega Naroda«. Mi na vse to predlagamo, da »Narodna tiskarna« Linhartu plačo poviša. Fantiček dobro dela. S tem bo zadovoljna posebno socijalna demokracija, ki se vsak dan bolj smeja, da ji »Narodna tiskarna« vzdržuje voditelja. — Kotiček za liberalce je razburil »Edinost«. Očita mu, da je »neslovenski«. Nas pa nazivlje »nasprotnike sv. Cirila in Metoda«. Mi smo »pravi nemški hlapci«, a v istem stavku smo tudi »c. kr. nemškolatinski gospodje«. Naše socialno stališče je torej jako komplicirano, posebno če se pomisli, da je med temi »hlapci« našla tudi »dostojanstvenike, doktorje in profesorje«. Našla je še več: da smo »zvezani z židovsko liberalno Piccolovo stranko«. Tudi trdi naravnost, da je nad nami že izrečeno »cerkveno izobčenje«, kajti mi smo zoper »slovensko domačo cerkev in slovensko bogoslužje«. Ah, pojdite no, gospod . . . . — Belo zastavo, kakor se obeša na ječah, če ni v njih nobenega hudodelca, bi bilo moralo izobesiti v petek »Narodovo« uredništvo, kajti zvečer ni pohrustalo nobenega »klerikalca«. Nečuven slučaj, ki se že več let ni dogodil! Vpraševali smo, kako je bilo to mogoče. Izvedeli smo, da se je ta neodpustna »šlamparija« primerila zato, ker se je moral dr. Tavčar pripravljati na zobanje »klerikalcev« v deželnem zboru. — Kaj je Jelenčeva učiteljska Zaveza? Na to zanimivo vprašanje odgovarja »Učit. Tovariš«: »Cast mi je predstaviti Vam dično, ljubko, mično, lično, dražestno in obenem krepko, impozantno, nam vsem priljubljeno, divno gospico »Zavezo«, diko našo in ponos — »Stara je komaj štirinajst let, Vendar trinajstkrat je šla že med svet« in letos pojde štirinajstikrat. »Zaveza« je dvojnega spola: moškega in ženskega; dvojne narodnosti: slovenske in hrvatske in dvojne starosti: je mlada in stara vkljub svojim 14 letom. Poje vse glasove: sopran, alt, tenor, bas in bariton; svira na orglje, glasovir, harmonij, kitaro, gosli itd. Ona učiteljuje, tajnikuje, župani; je predsednik, pevovodja; je pri kmetijskem in bralnem društvu; gre na oder kot pevec in igralec itd. — V dobi žalostnega spomina so bili njeni nežni, takrat še nezdruženi udje tudi — »mežnarji«. Ona govori slovensko, hrvatsko, češko, nemško, italijansko, furlansko itd. »Sivor« Koseski bi rekel, da »Vse jezike sveta zna«. Na potovanju je vesela, radovedna, živahna in radodarna; rada privošči sebi in drugim: skopost ji je »neznana veličina«. Zato ji tudi malo mar, če po vsakoletnem potovanju in prijetni zabavi pride tudi »sedem suhih krav«; saj vse na svetu zgine in mine, tudi suhe krave žive le do — prvega, t. j. do tedaj, ko se mošnjiček »odebeli«. — Mondura ji je raznolična in raznobojna, v pravi »ekstazi« se »vrže« tudi v cilinder, rokovice, frak in klak. — Najljubše njeno opravilo je, »učiti mladi rod«; zraven pa je tudi urednik, pesnik pisatelj in tudi — »Rešetar«. Je omožena in oženjena, a ljubi tudi „ta samski stan“. V srcu ji klije vroča želja, goreče hrepenenje, osrečiti „borni narod svoj“. — Po druzih lastnostih je jugoslovansko-avstrijska“. Zabavna devojka to!

Izpred sodišča.

Spomin na meščansko godbo. Pred okr. sodiščem v Ljubljani je bil obsojen godec Žnidaršič na 3 dni zapora, ker je bil tako nepreviden, da si je vzel pri svojem odhodu v Trst za spomin seboj nekaj godbine lastnine.

Porotne obravnave v Gorici. Pred goriške porotnike pride tudi 30letni Ivan Pičulin iz Idrije, obtožen goljufije; predsedoval bo svetnik Schmarda. Obravnava je določena na dan 1. julija. — Porotno zasedanje v Gorici se je pričelo danes. Med porotniki je to pot 22 Slovencev in samo 14 Italijanov.

Telefonska in brzojavna poročila.

Vrhnika, 23. junija. Dr. Šusteršiču in katoliško-narodnim poslancem hvala za njih neustrašeni nastop. Le pogumno naprej! Brezobzirni boj liberalizmu, ki je izdajstvo naroda! Dr. Tavčar in njegova stranka nam gospodarila ne bo! Vse ljudstvo je za Vami! — Katol. polit. društvo za sodni okraj Vrhnika.

Žužemberk, 23. junija. Odklanjamo Hribarja kot sodnika nad spovedniki. Protestujemo najodločnejše proti njegovemu liberalnemu sumničenju!

Žužemberk, 23. junija. Živel dr. Šusteršič s tovariši! Hvaležnost ljudstva plačilo za Vašo neustrašenost!

Trst, 23. junija. Zasedanje zbora istrskega otvoril Goess tudi slovenski, zaprisegel podpredsednika Stangerja hrvatski. Ta govoril sprva hrvatski, proti čemur protestiral Venier. Spinčić protestiral proti samoitalijanskemu govoru Campitellija. Naši ponavljali prisego hrvatski. Galerija razsajala. Seja v petek.

Trst, 23. junija. Danes stavkajo mesarski pomočniki.

Umrli so:

21. junija. Marija Metulj, delavca hči, 11 mesecev, Streliške ulice 15, jetika.

22. junija. Angela Sonc, voznika hči, 1 mesec, Cerkvene ulice 25, božjast. — Žiga Šubert, potovalec, 44 let, Dunajska cesta 12, kap.

Dunajska borza

dné 23. junija.

Skupni državni dolg v notah	101·65
Skupni državni dolg v srebru	101·60
Avstrijska zlata renta 4%	120·90
Avstrijska kronska renta 4%	99·75
Ogerska zlata renta 4%	120·75
Ogerska kronska renta 4%	97·90
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1578·—
Kreditne delnice, 160 gld.	679·25
London vista	240·12½
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem drž. velj.	117·30
20 mark	23·47
20 frankov (napoleondor)	19·08
Italijanski bankovci	94·—
C. kr. cekini	11·25

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306·2 m, srednji zračni tlak 736·0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padavina v 24 urah v mm
21	9. zveč.	735·0	15·2	sl. jug	oblač.	0·9
22	7. zjutr.	737·2	13·3	sl. jvzh.	del. oblač.	
	2 popol.	736·7	23·7	sl. ssvzh.	pol obl.	
22	9. zveč	738·7	15·0	sr. jvzh.	jasno	1·9
23	7. zjutr.	739·7	12·0	sl. jvzh.	jasno	
	2. popol.	737·8	24·0	sr. jjzah.	pol oblač.	

Srednja temperatura sobote 14·8°, norm.: 18·4°.
Srednja temperatura nedelje 17·3°, normale: 18·5°.

Zahvala.

763 1—1

Udeležencem pogreba nenadno umrlega mojega iskreno ljubljenega, nepozabnega soproga izražam v svojem in svojih otrok imenu najtoplejšo zahvalo.

Veleblagorodnemu gosp. županu, spošt. magistratnim uradnikom, prostovoljnemu gasilnemu društvu, telovadnemu društvu »Sokol«, moštvu c. kr. deželne brambe, sl. občinstvu, darovalcem mnogih vencev in cvetlic, sorodnikom, prijateljem in znancem, koji so mi z izrazi prisrčnega sočutja in dejanski lajšali neizrekljivo bolest v najbridkejših urah življenja, se iz dna duše najiskreneje zahvaljujem.

V Ljubljani, dné 21. junija 1902.

Marija Kukla.

Majhno posestvo

na prodaj.

Solidno zgrajena **hiša**, z opeko krita, urejena za gostilno in prodajalno, **v Krtini hiš. štev. 57**, preje last Jožefa Pajer-ja, dalje lepa, rodovitna **njiva** ob državni cesti v Prevojah, pripravna za **stavbišče**, se pod jako ugodnimi pogoji **takoj proda.**

Natančneje poizvé se **v pisarni, Marije Terezije cesta štev. 16** (»pri Zvokel-nu«), nasproti Kolizeja 725 12—5

392 12

Vožnjekarte in tovorni listi v

AMERIKO.

Kraljevi belgijski poštni parnik

Red Star Linie iz Antverpna

naravnost v

Novi Jork in Filadelfijo.

Koncesijonovana od visoke c. kr. avstrijske vlade.

Pojasnila daje:

Red Star Linie

Dunaj, IV., Wiedenergürtel 20,

ali pa 346 15

ANTON REBEK v Ljubljani, Kolodvorske ulice 34.

Služba organista

se takoj odda. Plača po dogovoru. Ako bi bil tudi dober krojač, bi tu imel dela vedno. 752 3—2

Župni urad v Hrušici,

pošta Podgrad, Istra.

Sedlarski mojster takoj sprejme

dečka

poštenih starišev, 14—15 let starega. 744 5-3

Kje, pové upravništvo „Slovenca“.

Dva učenca

zmožna slovenskega in nemškega jezika, iz dobre krščanske hiše, **se takoj sprejmeta** v trgovino z mešanim blagom. 735 5—5

Kjé, pové upravništvo „Slovenca“.

lekarna Piccoli

„pri Angelu“ l. 2 (50—25)

Ljubljana. * Dunajska cesta

Pollitrska steklenica velja 2 K.

Zunanja naročila izvršuje lekarnar **Gabriel Piccoli** v Ljubljani točno, ako se mu pošlje znesek po poštnem povzetju.

Izdajatelj: Dr. Evgen Lampe. Odgovorni urednik: Ivan Rakovec. Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.